

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
ORIOL HUGUET, director general
JOSEP PLANAS, director financer
ESTHER CARALPS, directora de màrqueting i comunicació
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, cap de sistemes

**L'OPORTUNITAT D'ACONSEGUIR
UN BON FINANÇAMENT**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica
a la UB
rtremosa@ub.edu

EN SÍNTESI

Tu,
català

Situació immillorable?

La transcendència del debat de l'Estatut de Catalunya a Madrid fa que passin gairebé desapercibuts els continguts de l'acord a què han arribat PSOE i PNB, en relació al suport d'aquest darrer als pressupostos generals de l'Estat de l'any vinent.

DESPRÉS DE VUIT ANYS EN QUÈ EL PP VA CONGELAR les grans infraestructures estatals al País Basc, i davant la passivitat inicial del govern de Zapatero a l'hora de desencallar-les, el govern de Vitòria fa un any va engegar el procés d'adjudicació del que es coneix com la Y basca, el tren d'alta velocitat que ha d'unir les tres capitals de província d'Euskadi. A primers de maig d'enguany el ministeri d'Administracions Públiques va presentar davant del Tribunal Constitucional un requeriment d'incompetència. El conseller basc de transports, però, va refermar la intenció del seu govern de seguir endavant amb l'adjudicació esmentada, com a única manera de garantir que la línia d'alta velocitat basca estigués funcionant l'any 2010: "Mai no ha negat el govern basc que l'execució de la Y basca sigui competència del govern de l'Estat, el que demanem però és que el govern de Madrid assumeixi la seva responsabilitat. I mentre no ho faci no podem quedar-nos aturats, ja que la societat basca ens exigeix que seguim endavant".

ACABEM DE SABER QUE L'ACORD RECENT ENTRE PSOE i PNB inclou la retirada dels recurs interposat al tribunal esmentat per la licitació d'una part de l'obra del tram guipuscoà, que aquest tribunal havia deixat en suspens. L'acord cancel·la també tots els litigis generats en els darrers anys, i així el govern de Madrid pagarà les despeses de la neteja del *Prestige* a la costa basca, regenerarà la baia de Pasaia i construirà un gran centre d'investigació científica a Euskadi.

L'ACORD ENTRE PSOE i PNB INCLOU TAMBÉ la utilització d'un sistema de finançament inèdit des de l'aprovació del concert econòmic al maig del 1981. Segons informa un diari tan poc sospitosos com *El País* (secció Euskadi, 22.10.2005), per primera vegada un govern central permetrà l'aplicació de la disposició addicional quarta del concert: la possibilitat que, en infraestructures de competència del govern central, el govern basc pugui assumir-ne el disseny, la licitació i l'adjudicació del projecte, tot descomptant després de la quota a pagar al govern espanyol el cost de l'obra avançat. Aquesta és una de les bondats de tenir una agència tributària pròpia: als bascos no els cal exigir al govern central que les inversions de l'Estat al seu territori "s'acostin al pes del PIB sobre el total estatal", com tant li agradava proclamar fins fa poc a algun dels nostres consellers. Ara, però, ja no podem parlar de percentatges d'impostos o d'inversions des de Catalunya, que és del tot inconstitucional.

EN UNA RELACIÓ BILATERAL COM AQUELLA A QUÈ aspirem amb el nou Estatut és molt important la posició de força dels governs respectius. Després de les darreres eleccions basques, en què el govern tripartit basc de PNB, EA i IU passava a tenir menys escons que PSE i PP, el govern basc era conscient de la seva feblesa i es temia la for-

"El PSOE ha aconseguit el suport gratuït d'ERC amb la promesa del gran salt estatutari i ara resulta que Zapatero dona peixet a CiU"

talesa negociadora del govern central. Com s'afirma sovint des del PNB, el PSOE ha estat històricament més inflexible en l'avanç de l'autogovern basc que el PP, i només cal veure com s'ataca amb molta més visceralitat el règim foral des de la Fundació Alternatives, propeira al PSOE, que no pas des de la FAES.

LES CESSIONS QUE CONTEMPLA EL PACTE entre PSOE i PNB per als pressupostos apunten que la feblesa del govern de Vitòria és menor que la del govern central. El PSOE s'ha trobat amb el debat territorial i no té altra alternativa que atendre les demandes d'autogovern basc, per por a haver d'arriscar el poder que ara gestiona en unes eleccions anticipades a Espanya. En aquest pols de força, em diuen des d'Euskadi que ha estat clau que el govern basc esti-

gués sòlidament unit, malgrat les seculars discrepàncies polítiques i personals que hi ha entre PNB i EA. I al govern de Vitòria ara estan encantats: el PSE no els bloquejarà el pressupost basc i a Patxi López, que va ser presentat per determinada premsa com el guanyador de les darreres eleccions, només li queda la queixa amarga pel desacomplexat i convincent suport d'Ezker Batua al govern d'Ibarretxe, on hi gestiona les millors polítiques socials de l'Estat.

EL GOVERN CATALÀ, PERÒ, NO ESTÀ UNIT en la defensa del finançament del nou Estatut i per això les concessions a Catalunya encara estan per concretar. El PSOE ha aconseguit el suport gratuït d'ERC amb la promesa del gran salt estatutari i ara resulta que Zapatero dona peixet a CiU, desarticulant molt hàbilment el front comú entre CiU i ERC i generant desconfiança entre tots dos: aquest però és l'únic front que amb 18 diputats pot fer avançar efectivament el finançament, vist que el PSC ni es planteja defensar a Madrid el que va votar a Catalunya. Llàstima, per una vegada no hi ha qüestions urgents que passin al davant de la reivindicació catalana, com ara una crisi econòmica o una integració europea, i les arques del govern central són plenes per atendre un nou finançament català (les recaptacions per IVA i societats van augmentar l'any 2004 el 10% i el 19%, respectivament). L'oportunitat per obtenir un avanç notable en finançament semblava clara i encara és possible. Sabrem aprofitar-la?

Marçal
Sintes

Cada cop que es parla de plurinacionalitat i es tempeja una aproximació a la diversitat de l'Estat espanyol que no es basi en la llei de l'embut, doncs aflora l'assumpte. Quan és el PSOE qui governa amb el suport d'aquests grups, la idea la promou la dreta espanyolista, quan és el PP, l'esquerra espanyolista (Rodríguez Ibarra, per exemple, n'ha estat un dels tradicionals i més destacats publicistes). Naturalment, aquestes dies el rum-rum és notori, perfectament audible. L'operació consistiria a dissenyar una nova llei electoral que impedis o disminuís dràsticament la presència de formacions malèfiques com CiU, ERC o PNB, que els empresen més que les mosques verdes i condicionen de forma intolerable els descomparats *partidos nacionales*, com en diuen a la *Villa y Corte*. Rere la insistència pepera que el nostre Estatut es tramiti com a reforma constitucional hi ha la mateixa filosofia. Aquests tipus de propostes resumeixen molt bé com l'espanyolisme essencialista —que inclou molts dels que s'omplen el pap de cosmopolitisme— entén la identitat i, de retop, esclar, la democràcia. Traduït i resumit, aquest és el tracte: tu, català, ets heretge per naturalesa. I, per molt que et proclamis *ej-pañol*, no ens deixarem enganyar pel teu fariseisme: no et creguis que som tan burros. Parla només si se't demana. I, per descomptat, no somis ficar cullerada en els nostres negocis ni entrar en els grans despatsos del poder polític. No t'enviarem els tancs (no podem, tampoc), però estigues segur que treballarà nit i dia perquè els teus fills o els teus néts siguin com nosaltres i no com tu.

m.sintes@hotmail.com